

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
posudek vedoucího práce

Práci předložil: Brůžková Jana
Název práce: Oráč a Tkadleček – úroveň argumentace
Hodnotitel: Mgr. Jiří Novotný

1. CÍL PRÁCE:

Komparace vybraných replik lidských protagonistů, Smrti i Neštěstí. Podrobnější komentář k jednotlivým argumentacím. Zachycení společných míst v textu, případné označení výrazných aktualizací v Tkadlečkovi. Cíle nebylo dosaženo vzhledem k tomu, že autorka věnovala hlavním pasážím zanedbatelný prostor.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Dílo má podprůměrnou obsahovou úroveň. Na konkrétní problémy upozorníme níže. V „odborné“ vstupní části práce nacházíme řadu drobných i zásadních pochybení – na některé z nich sama autorka upozornila občas se vyskytujícími protimluvy. Také práce s primárními texty (byť jen komparační bez ambice po uplatnění hlubších interdisciplinárních vazeb) je zcela nedostatečná – vždyť jsou věnovány argumentům hlavních protagonistů pouhopouhé čtyři strany (s. 31–35), i když je třeba dodat, že tyto pasáže navazují na nadějný celek tzv. Společných prvků (s. 27–31). Výsledná podoba tedy neodpovídá ani seminární práci, natož bakalářské. Vrcholem všeho je pak závěrečná pasáž textu, kterou můžeme označit za opravdové nepersonifikované Neštěstí s velkým N.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Také formální aspekty lze označit za nanejvýš problematické a zarážející na první pohled. Jedná se o kompozičně zcela nevyvážené dílo, protože je většina textu orientována na teoretickou problematiku (ale i tak chybí část dialogických sporů 15. věku), která měla být jen naznačena při zasazení studovaných děl do širšího společenského a kulturního kontextu. O naprosté nepozornosti a ledabylosti ve fázi finalizace artefaktu pak svědčí tisk stran s odlišnou – a neodstraněnou – barvou písma (s. 4, 6, 7–8) projevující se v tisku odlišným odstínem šedi. Všemuh pak vévodí barevné autorčiny „ilustrace“ v poznámkovém aparátu na s. 31. Křečovitý a neorganický pokus o uplatnění interdisciplinárního přesahu (s. 12) bychom akceptovali maximálně v poznámce pod čarou; uvedení jen jednoho verše v úvodu s. 15 šlo přirozeně také upravit; nejednotnost sledujeme také v uvádění indexových odkazů před i za interpunkcí.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

V posudku prezentujeme bohužel jen častá negativa, i když autorce nemůžeme upřít snahu o vypořádání se s nelehkým zadáním, na které byla předem a opakovaně upozorňována. Upozornění však byla patrně málo důrazná, protože studentka s vedoucím práce připravovaný text vůbec nekonzultovala a předložila výsledek místy až šokující. Jinými slovy: za kalendářní rok nenašla ve svém nabitém programu několik minut času alespoň na to, aby doručila na katedru jakékoli písemné teze. O odborných konzultacích raději pomlčet!

Text není zatížen závažnými pravopisnými chybami; výjimky nacházíme na s. 11, 21 a 34. Drobných pravopisných nedostatků je celá řada.

Níže podrobněji k vybraným chybám a nešťastným či neúplným obrátům. Omyl (či zmatené formulace) týkající se zamlčení existence Sázavy v Kosmově díle a filiace pramenů Mnicha sázavského (s. 4); kategorický soud označující přímou vazbu nejstarší české staroslověnské hagiografie k produkci latinské (s. 4–5); titul a datace Kosmovy Kroniky Čechů (s. 5); zmatečná formulace bezmála označující *Visitatio sepulchri* za součást *Codexu gigas* (s. 5) a na téže straně personifikovaná čeština *přicházející* do literatury; občasné problémy s prepisem latinských termínů (např.: *Fuit in Provincia Boemorum, Theoribulia*); charakteristika anagramu i prezentace styku naší země s Němci pouze za posledních Přemyslovců (s. 6); přicházející *Friedrich von Sungurg* a *Ulrich von Etzenbach* *přinášející* Alexandridu do Čech (s. 7); četba novin na konci 14. století a šátky namísto šatů a ostrohy namísto ostruh (s. 13); víno reprezentující šlechtu, měšťany a církev (s. 14); výčet husitských bitev ve vazbě na uvedený dialogický spor a autorčina vize apokalyptického světa na s. 15; pochvala obou členů sporu (s. 22); Viklického opera s premiérou *v roce na počátku 3. tisíciletí* (s. 23).

Na několika místech autorka uvádí kontroverzní výroky, které nedlouho poté sama – byť nepochybně neúmyslně – dementuje: počátek humanistické literatury v 70. letech 15. století na s. 7 – patrně zapoměla na dobu vzniku Rabštejnova Dialogu a na uvedenou dataci plzeňského tisku na s. 8 (níže na s. 7 ale připouští existenci humanismu v Karlově době a dále na s. 8 zřetelně uvádí Oráče a Tkadlečka jako součást počátků humanistické tvorby – tedy na samém počátku 15. věku); v Čechách vznikající dialogické spory klade do počátku 13. století (s. 10), ale za první sepsaný spor označí na s. 11 dílo vznikající až po roce 1320.

Místy až fascinující jsou některé formulace, které uvádíme doslova, abychom ilustrovali závažnost situace. Některá slovní spojení a mnohé věty totiž nekorespondují s běžným (ani ne vysokoškolsky vzdělaným) uživatelem národního jazyka: ... *radí, aby se pozemského života chovali tak...* (s. 21) – ... *názor vychází převahy filosofických témat...* (s. 25) – *Tato část se vyskytuje v pořadí shodné, šesté, kapitole.* (s. 30) – *V textu se nachází mnoho trojčlenných i vícečlenných řady synonym...* (s. 31) – ... *vyjadřuje se o ní jako o hole vedoucí pravou cestou...* (s. 31) – *Neštěstí hodnotí jako obludu, potvoru šeradná a ustálenými přívlastky...* (s. 34) – *V projevu Neštěstí se nachází epizeuxis, přirovnání, gradaci...* (s. 35) – *Potrpěl si na dlouhých souvětích tvořených větami vedlejšími vsunutými vztažnými zájmeny...* (s. 36).

A na samý závěr dvě přesné citace ze závěrečné kapitoly (s. 36):

Pro útěchu při osobních tragédiích bylo na přelomu 14. a 15. století, je v době, v níž žijeme, a určitě bude i v dalších staletích lepší hledět na příkoří racionálním pohledem Smrti a Neštěstí, než se trápit z důvodů, které člověk neovlivní a dějí se nezávisle na něm...

Protože se v obou dílech vyskytují shodné pasáže, je zřejmé, že autoři čerpali buď ze společné předlohy, autor Tkadlečka čerpal z Oráče z Čech (s ohledem na dataci), nebo je autorem též člověk.

Na první pohled je zřejmé, že triumfovala především obyčejná lidská nezodpovědnost. Řadu chyb bylo možné odstranit po letmém přečtení textu bezprostředně před jeho tiskem, některé omyly a nesrozumitelnosti bylo zcela jistě možné vysvětlit během konzultací (či jedné konzultace). Autorka nepodařeného díla však zvolila zcela samostatnou a dosud málo probádanou cestu a rozhodla jinak. Její rozhodnutí je třeba respektovat.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Vysvětlete názor na s. 33 o *nekřesťanském pojetí původu člověka* (názor porovnejte s částí dochované staročeské lyriky – viz např. *Mistr Lepič (Slýchal-li kto práv při viře)* na s. 193 a 336–337 Lehárovy edice staročeských textů.

Autorka bude muset podrobně vysvětlit svoji pracovní metodu a časovou dotaci věnovanou přípravě i finalizaci textu; dále absenci odkazů na sekundární literaturu, ze které nepochybně čerpala – avšak bez uvedení odpovídajícího odkazu v poznámkovém aparátu.

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ:

Obhájení bakalářské práce v předložené podobě je pro vedoucího práce nepřijatelné, přesto připouští obhajobu, avšak s návrhem negativního hodnocení.

Navrhuji hodnocení:

Nevyhověla

Datum: **28. srpna 2017**

Podpis:

